

Vergaderjaar 2006–2007

30 974

Wijziging van de Scheepvaartverkeerswet in verband met de implementatie van richtlijn nr. 2005/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende geharmoniseerde River Information Services (RIS) op de binnenwateren in de Gemeenschap (PbEU L 255)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Dit wetsvoorstel¹ strekt tot implementatie van richtlijn nr. 2005/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van Europese Unie van 7 september 2005 betreffende geharmoniseerde River Information Services (RIS) op de binnenwateren in de Gemeenschap (PbEU L 255).

Doel van richtlijn nr. 2005/44/EG

De aanleiding voor deze richtlijn is gelegen in het volgende.

Het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën op de binnenwateren levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid en de doeltreffendheid van het vervoer over deze wateren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het gebruik van marifoon alsmede het gebruik van elektronische kaarten van de scheepvaartwegen.

Op nationaal niveau zijn in een aantal lidstaten reeds diverse informatiesystemen in gebruik voor de binnenvaart. Het bestaan van verschillende nationale systemen binnen de Europese Gemeenschap geeft aanleiding tot een aantal problemen. Zo leiden de verschillende nationale toepassingen van informatiediensten op de diverse binnenwateren ertoe dat er geen onderlinge uitwisseling mogelijk is waardoor gebruikers bij passage van de landsgrens steeds weer dezelfde of nagenoeg dezelfde gegevens moeten doorgeven dan wel dat het ene systeem niet kan communiceren met het andere. Tevens kan het voorkomen dat systemen bij grensoverschrijdend vervoer onbruikbaar zijn.

Deze problemen zijn gesignaleerd door verschillende internationale organisaties, zoals de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCNR), de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) en de Internationale Scheepvaartorganisatie (PIANC). Zij hebben elk richtsnoeren en technische specificaties vastgesteld om de versnippering van de informatiediensten in de binnenvaart tegen te gaan. Het nadeel van deze richtsnoeren en specificaties is dat ze niet bindend en daarnaast ook geografisch beperkt zijn.

In dit kader lag derhalve een Europese, bindende, aanpak voor de hand. Op 7 september 2005 is dan ook richtlijn nr. 2005/44/EG (hierna te noemen: de richtlijn) tot stand gekomen. Deze richtlijn beoogt een kader

¹ Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie van richtlijn nr. 2005/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende geharmoniseerde River Information Services (RIS) op de binnenwateren in de Gemeenschap (PbEU L 255). De uiterste implementatiedatum is 20 oktober 2007. Een gedetailleerde transponeringstabel is te vinden op pagina 7 van deze memorie.

te bieden voor de toepassing van geharmoniseerde River Information Services (hierna ook te noemen: RIS) op de binnenwateren in de Europese Gemeenschap. Door de ontwikkeling van geharmoniseerde normen en protocollen wordt een gemeenschappelijke architectuur voor RIS in het leven geroepen, zodat de interoperabiliteit, compatibiliteit en toekomstbestendigheid van de informatiediensten op de Europese binnenwateren gegarandeerd kan worden. Hiermee hoopt men tevens een bevordering van het grensoverschrijdend vervoer over de binnenwateren te bereiken. River Information Services kunnen worden onderverdeeld in verkeersgerelateerde en vervoersgerelateerde informatiediensten. De verkeersgerelateerde diensten hebben betrekking op bijvoorbeeld vaarweginformatie, verkeersinformatie, verkeersbeheer, verkeerstoezicht en calamiteitenbestrijding. De vervoersgerelateerde diensten zien onder andere op planning van de reis, planning in de havens en de terminals, vrachtbeheer en statistieken.

De invoering van RIS heeft onder meer tot doel de planning en het beheer van het verkeer en het vervoer op de binnenwateren te ondersteunen. Door het gebruik van RIS kunnen binnenschippers bijvoorbeeld sneller de juiste navigatiebeslissingen nemen en voorts is het voor de binnenschippers makkelijker om met behulp van RIS een planning voor de langere termijn op te stellen. Het gebruik van RIS op de binnenwateren zal naar verwachting leiden tot diverse voordelen voor de gebruikers. Zo zal bijvoorbeeld het aantal handelingen dat moet worden verricht om de bevoegde instanties van de gewenste informatie te kunnen voorzien afnemen en zal daarnaast bijvoorbeeld minder papierwerk noodzakelijk zijn.

Daarnaast betekent het gebruik van RIS een vereenvoudiging van de taken van de betrokken bevoegde instanties. Het ligt in de bedoeling om voor de aanwijzing van de bevoegde instanties (overigens zal conform de gebruikelijke terminologie in de Scheepvaartverkeerswet over «bevoegde autoriteit» in plaats van over «bevoegde instantie» worden gesproken) voor de RIS-toepassing aan te sluiten bij de reeds bestaande bestuursstructuur rondom de Scheepvaartverkeerswet en de daarop gebaseerde regelgeving. Concreet zal het dan gaan om de autoriteiten die op grond van de genoemde regelgeving thans de aangewezen instanties zijn voor meldingen door de scheepvaart.

De richtlijn verplicht de lidstaten ertoe de nodige maatregelen te treffen om RIS toe te passen op alle communautaire binnenwateren van klasse IV of hoger alsmede in de binnenhavens die aan die wateren liggen¹. Voor Nederland zijn dat in ieder geval onder andere de scheepvaartroutes tussen Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen en tussen Rotterdam en Duitsland.

Om de toepassing van RIS optimaal te kunnen garanderen moeten bijvoorbeeld alle relevante gegevens over de binnenvaart en de reisplanning op de binnenwateren in een toegankelijk elektronisch formaat aan de RIS-gebruikers ter beschikking worden gesteld en dienen er voor bepaalde binnenwateren tevens elektronische navigatiekaarten beschikbaar te zijn.

De Europese Commissie zal ter ondersteuning van de invoering van RIS richtsnoeren en technische specificaties vaststellen. Deze richtsnoeren hebben onder andere betrekking op de planning en het operationele gebruik van de informatiediensten. De technische specificaties zien bijvoorbeeld op de elektronische navigatiekaarten (Inland Ecdis) alsmede de compatibiliteit van de voor het gebruik van RIS noodzakelijke apparatuur. Wat betreft deze richtsnoeren en technische specificaties zal aansluiting worden gezocht bij de werkzaamheden die in dit kader reeds zijn verricht door de eerder genoemde internationale (scheepvaart)organisaties.

¹ De classificering van de Europese binnenwateren volgt uit Resolutie nr. 30 van 12 november 1992 van de UNECE. De binnenhavens worden genoemd in Beschikking nr. 1346/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van Europese Unie van 22 mei 2001, tot wijziging van Beschikking nr. 1692/96/EG ten aanzien van zeehavens, binnenhavens en intermodale terminals alsmede ten aanzien van project nr. 8 in bijlage III (PbEG L 185).

Het gebruik van RIS vormt geen verplichting voor de schipper, de richtlijn bevat louter verplichtingen voor de lidstaten om RIS aan te bieden. Hierbij geldt wel een aantal randvoorwaarden. Deze voorwaarden hebben betrekking op de technische kant van RIS dan wel zien op de bescherming van persoonsgegevens.

Verhouding tot andere Europese richtlijnen en daarop gebaseerde relevante Nederlandse regelgeving

In de richtlijn wordt verwezen naar een aantal andere Europese richtlijnen, met name op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens en het voorkomen van misbruik van gegevens die zijn opgenomen in het RIS-systeem.

Richtlijn nr. 95/46/EG en richtlijn nr. 2002/58/EG

Artikel 9, eerste lid, van de richtlijn bevat de verplichting voor de lidstaten om erop toe te zien dat de verwerking van persoonsgegevens die gepaard gaat met de toepassing van RIS plaatsvindt overeenkomstig de Europese regels ter bescherming van de individuele vrijheden en grondrechten. De voor RIS relevante regels met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens zijn opgenomen in richtlijn nr. 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PbEG L 281) (hierna: richtlijn nr. 95/46/EG) en richtlijn nr. 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PbEG L 201) (hierna: richtlijn nr. 2002/58/EG). Daar waar richtlijn nr. 95/46/EG een algemeen kader biedt voor de verwerking van persoonsgegevens, vormt richtlijn nr. 2002/58/EG een aanvulling op de algemene privacyrichtlijn die specifiek is toegesneden op de elektronische communicatiediensten en die naast de verwerking van persoonsgegevens ook expliciet ziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het gebruik van deze elektronische diensten.

Zoals eerder aangegeven, werkt het RIS-systeem twee kanten op. Zowel de bevoegde instanties alsook de binnenschippers profiteren van de gegevens uit de informatiediensten. Aangezien de binnenvaartsector in belangrijke mate uit eenmansbedrijven bestaat, verdient de bescherming van persoonsgegevens alsmede de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de toepassing van RIS bijzondere aandacht. De persoonlijke levenssfeer kan bijvoorbeeld in het geding komen doordat als gevolg van de signalen die worden uitgezonden door apparatuur aan boord precies bekend is waar een bepaald schip zich bevindt. Wanneer dit gegeven in combinatie met gegevens die een persoon aan dat schip kunnen koppelen wordt verwerkt, raakt dit de persoonlijke levenssfeer.

Om de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer te beschermen, zal de verwerking van persoonsgegevens in het kader van RIS plaats moeten vinden volgens genoemde Europese regels die zien op de bescherming van persoonsgegevens. De algemene richtlijn nr. 95/46/EG is voor Nederland geïmplementeerd in de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: de Wbp) en de daarop gebaseerde regelgeving. Deze regelgeving vormt het algemene kader dat toegepast moet worden ingeval van verwerking van persoonsgegevens, dus ook bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van RIS.

Artikel 6 van de Wbp regelt dat persoonsgegevens in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze moeten worden verwerkt. Artikel 7 van de Wbp bepaalt dat persoonsgegevens slechts

mogen worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. In artikel 8 van de Wbp is vervolgens neergelegd dat persoonsgegevens slechts mogen worden verwerkt, indien aan één van de aldaar opgesomde voorwaarden is voldaan. Voor de onderhavige richtlijn zijn de in artikel 8, onderdelen c en e, van de Wbp, opgenomen voorwaarden relevant. De in onderdeel c van artikel 8 opgenomen voorwaarde maakt verwerking van persoonsgegevens mogelijk, indien de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke (in dit kader: de betrokken bevoegde instantie) is onderworpen. Onderdeel e van artikel 8 van de Wbp maakt voorts de verwerking van persoonsgegevens mogelijk, indien dit noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het betreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt¹.

Het onderhavige wetsvoorstel beoogt in artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet een basis te creëren voor de verwerking van persoonsgegevens voor zover dit in het kader van een goede uitvoering van RIS noodzakelijk is. De verantwoordelijke, zoals omschreven in artikel 1, onderdeel d, van de Wbp, is de betreffende bevoegde autoriteit die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur in het kader van de RIS-toepassing zal worden aangewezen. Het ligt in de bedoeling om hiervoor de bevoegde autoriteit aan te wijzen die op grond van de huidige regelgeving de betrokken instantie is voor meldingen door de scheepvaart. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat artikel 9 van de Wbp een afwegingskader biedt waarmee de verdere verwerking van de verkregen persoonsgegevens kan worden bekeken. Verdere verwerking van de in het kader van RIS verkregen persoonsgegevens is niet geoorloofd indien deze verdere verwerking niet verenigbaar is met het oorspronkelijke doel op grond waarvan zij zijn verkregen. Het tweede lid van genoemd artikel 9 biedt een (niet-limitatieve) opsomming van beoordelingscriteria die hierbij aan de orde kunnen komen.

De bijzondere bepalingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens alsmede de persoonlijke levenssfeer in relatie tot de elektronische communicatie zijn voor Nederland geïmplementeerd in de Telecommunicatiewet. Deze wet ziet met name op openbare elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten. RIS kan niet als een openbaar elektronisch communicatienetwerk worden aangemerkt, aangezien hier geen sprake is van netwerken die als zodanig aan het publiek worden aangeboden. Om er gebruik van te maken, zal men over een bepaalde hoedanigheid dienen te beschikken. De bepalingen van de Telecommunicatiewet kunnen dus niet zonder meer worden toegepast op RIS. Om de bepalingen van richtlijn nr. 2002/58/EG te kunnen laten gelden ten aanzien van RIS is derhalve nadere regelgeving noodzakelijk. Door middel van dit wetsvoorstel wordt een basis gecreëerd om bij (of krachtens) algemene maatregel van bestuur regels te stellen ter bescherming van persoonsgegevens die in het kader van de toepassing van RIS worden verkregen alsmede tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer van, kort gezegd, de schipper. Hierbij zal uiteraard inhoudelijk zoveel mogelijk worden aangesloten bij de regels zoals neergelegd in Hoofdstuk 11 van de Telecommunicatiewet.

Op deze plaats verdient tot slot het tweede lid van artikel 9 van de richtlijn nog enige aandacht. Dit lid verplicht tot maatregelen ter bescherming van de zogenaamde RIS-berichten en de RIS-archieven tegen ongewenste gebeurtenissen of misbruik. Hieronder vallen tevens bescherming tegen illegale toegang hiertoe alsmede het voorkomen van wijziging dan wel verlies van de hierin opgenomen gegevens. In dit tweede lid van artikel 9 wordt expliciet van gegevens gesproken, zodat de conclusie gerechtvaardigd is dat dit ook andere gegevens dan persoonsgegevens kunnen zijn.

¹ Voor meer uitgebreide informatie over de genoemde voorwaarden uit de onderdelen c en e van artikel 8 van de Wbp raadplege men Kamerstukken II 1997/98, 25 892, nr. 3, blz. 82–83 en 84–86.

Blijkens de overwegingen bij de richtlijn moet hier vooral worden gedacht aan het voorkomen van misbruik van concurrentiegevoelige informatie. De reeds in artikel 4, eerste lid, onderdeel e, van de Scheepvaartverkeerswet opgenomen grondslag voor lagere regelgeving met betrekking tot het ontvangen, bewaren en verstrekken van gegevens met betrekking tot de scheepvaart door organisaties en personen die niet deelnemen aan het scheepvaartverkeer, biedt, in combinatie met het vierde lid van dat artikel, een toereikende basis voor regels ter bescherming van in het kader van RIS verkregen gegevens, niet zijnde persoonsgegevens.

Richtlijn 2003/98/EG

Artikel 9, derde lid, van de richtlijn, verklaart richtlijn nr. 2003/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van Europese Unie van 17 november 2003 inzake het hergebruik van overheidsinformatie (PbEU L 345) van toepassing.

Deze richtlijn is voor Nederland geïmplementeerd door middel van de Wet implementatie richtlijn inzake hergebruik van overheidsinformatie¹, waarbij de Wet openbaarheid van bestuur is gewijzigd. Deze algemene wet is ook toepasbaar op River Information Services. Nadere regelgeving is derhalve niet noodzakelijk.

Richtlijn nr. 1999/5/EG

Hoewel niet expliciet genoemd in de richtlijn, dient niettemin aandacht te worden besteed aan richtlijn nr. 1999/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 maart 1999 betreffende radio-apparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur en de wederzijdse erkenning van hun conformiteit (PbEG L 91) (hierna: richtlijn nr. 1999/5/EG).

Richtlijn nr. 1999/5/EG valt onder de zogenaamde «nieuwe aanpak-richtlijnen». Dit betekent onder andere dat in deze richtlijn geen gedetailleerde technische specificaties zijn opgenomen, maar dat de richtlijn zich beperkt tot het vastleggen van de essentiële eisen voor de radioapparatuur en telecommunicatie-eindapparatuur met het oog op het in de handel kunnen brengen en ingebruikname hiervan. Via zogenaamde overeenstemmingsbeoordelingsprocedures kan vervolgens door de fabrikant conformiteit met de essentiële eisen uit richtlijn nr. 1999/5/EG worden aangetoond.

Artikel 7 van richtlijn nr. 2005/44/EG bepaalt dat, voorzover dit nodig is met het oog op de veiligheid van de scheepvaart en indien de relevante technische specificaties dit voorschrijven, RIS-apparatuur voor terminals en netwerken en de softwaretoepassingen die met genoemde specificaties overeenstemmen, moeten worden voorzien van een typegoedkeuring alvorens zij op de binnenwateren mogen worden gebruikt. Artikel 7 van de richtlijn hanteert derhalve een andere benadering dan neergelegd in richtlijn nr. 1999/5/EG.

Deze twee verschillende systemen kunnen leiden tot de gelding van verschillende regels voor dezelfde apparatuur, indien voor RIS apparatuur wordt gebruikt die valt onder het bereik van richtlijn nr. 1999/5/EG.

Indien apparatuur voldoet aan laatstgenoemde richtlijn betekent dit dat het betreffende apparaat legaal in de handel kan worden gebracht en tevens in gebruik mag worden genomen. Op grond van artikel 7 van richtlijn nr. 2005/44/EG kan daarnaast echter nog wel een typegoedkeuring worden geëist voor het specifieke gebruik van de apparatuur op de binnenwateren in het kader van RIS.

Hoewel het vooralsnog niet valt te verwachten dat de technische specificaties die nog vastgesteld moeten worden op grond van artikel 5 van de richtlijn een verplichting tot typegoedkeuring zullen bevatten, zal in de Nederlandse wetgeving een voorziening moeten worden opgenomen

¹ Stb. 2006, 25.

voor het geval er wel een eis tot typegoedkeuring in de specificatie zal worden opgenomen. Voor radarapparatuur aan boord van een schip bestaat op basis van artikel 4.06 van het Binnenvaartpolitiereglement reeds een typegoedkeuring, zodat voor deze apparatuur geen nadere regels noodzakelijk zijn. In het op dit moment bij de Tweede Kamer aanhangige wetsvoorstel voor een nieuwe Binnenvaartwet¹, is voorts in artikel 3.1.2 een grondslag opgenomen om bij ministeriële regeling ter uitvoering van onder andere bindende besluiten van de Europese Gemeenschappen regels te kunnen stellen met betrekking tot de technische staat van een schip. Op grond van dit artikel kan indien nodig conform artikel 7 van de richtlijn een typegoedkeuring en de wederzijdse erkenning hiervan in het leven worden geroepen voor apparatuur en softwaretoepassingen aan boord van een schip.

Wat betreft de apparatuur en de softwaretoepassingen die aan de zogenaamde walkant in het kader van RIS zullen worden gebruikt, is naar een andere oplossing gezocht, aangezien de Binnenvaartwet hier niet op ziet. Hiertoe wordt door middel van het onderhavige voorstel van wet een nieuw achtste lid aan artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet toegevoegd. Met dit achtste lid wordt de mogelijkheid gecreëerd om bij ministeriële regeling regels te stellen met betrekking tot de aan de walkant gebruikte RIS-apparatuur alsmede de softwaretoepassingen hiervoor. Er is om diverse redenen gekozen voor een invulling op het niveau van een ministeriële regeling. Op deze manier kan een snelle implementatie worden bewerkstelligd op het moment waarop de reeds eerder genoemde nog vast te stellen technische specificaties een typegoedkeuring blijken voor te schrijven. Daarnaast betreft het implementatie zonder enige beleidsruimte voor de lidstaten. Tot slot wordt op deze wijze aangesloten bij de ten aanzien van de RIS-apparatuur aan boord van schepen reeds besproken systematiek van de nieuwe Binnenvaartwet.

Mocht het inderdaad tot een typegoedkeuringsverplichting komen, dan zal in bij het ontwerpen van regelgeving op dit punt nog nader worden onderzocht of er sprake zal zijn van zogenaamde nalevingskosten.

Omzetting van de richtlijn in Nederlandse regelgeving

Implementatie van de richtlijn geschiedt door middel van:

- a. de onderhavige wijziging van de Scheepvaartverkeerswet,
- b. een nieuw Besluit gegevens scheepvaart 2007 waarin de bepalingen van het huidige Besluit gegevens scheepvaart zullen worden opgenomen, aangevuld met bepalingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens c.q. de persoonlijke levenssfeer en de overige bepalingen noodzakelijk voor de implementatie van de richtlijn;
- c. een wijziging van de Regeling verstrekken gegevens scheepvaart;
- d. voor zover nodig, een regeling op basis van het voorgestelde artikel 3.1.2. van de toekomstige Binnenvaartwet alsmede een regeling op basis van het voorgestelde achtste lid van artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet.

Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar de hierna opgenomen transponeringstabel.

¹ Kamerstukken II 2005/2006, 30 523, nrs. 1–2.

Transponeringstabel

Richtlijn nr. 2005/44/EG ¹	Implementatie in
Artikel 1 (Onderwerp) eerste lid en tweede lid	Behoeven voor implementatie geen wetgeving.
Artikel 2 (Toepassingsgebied) eerste lid	De desbetreffende wateren worden opgenomen in de Regeling verstrekken gegevens scheepvaart.
tweede lid	Vooralsnog zal het toepassingsbereik van de richtlijn beperkt blijven tot de wateren, bedoeld in het eerste lid.
Artikel 3 (Definities)	
onderdeel a: definitie River Information Services (RIS)	Artikel 1, onderdeel p, Scheepvaartverkeerswet
onderdeel b: definitie vaarweginformatie	Artikel 1, onderdeel q, Scheepvaartverkeerswet
onderdeel c: definitie tactische verkeersinformatie	Artikel 1, onderdeel r, Scheepvaartverkeerswet
onderdeel d: definitie strategische verkeersinformatie	Deze definitie wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
onderdeel e: definitie RIS-toepassing	Deze definitie wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
onderdeel f: definitie RIS-centrum	Deze definitie wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
onderdeel g: definitie RIS-gebruikers	Deze definitie wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
onderdeel h: definitie interoperabiliteit	Deze definitie wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
Artikel 4 (Toepassing van RIS)	
eerste lid	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 wordt een zorgplichtbepaling opgenomen.
tweede lid	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 wordt een zorgplichtbepaling opgenomen.
derde lid	
onderdeel a	Bepaling wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007, waarbij een basis wordt gecreëerd voor opname format in ministeriële regeling.
onderdeel b	Bepaling wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007, waarbij een basis wordt gecreëerd voor opname format in ministeriële regeling.
onderdeel c	Het ontvangen van elektronische scheepsrapporten is reeds geregeld door middel van artikel 9.07 van het Binnenvaartpolitierglement en de Regeling communicatie rijksbinnenwateren en artikel 12.01 van het Rijnvaartpolitierglement. De doorzendplicht wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
onderdeel d	Bepaling wordt opgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007, waarbij een basis wordt gecreëerd voor opname format in ministeriële regeling.
vierde lid	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 wordt een basis opgenomen om bij ministeriële regeling RIS-centra aan te wijzen.
vijfde lid	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 wordt een basis opgenomen om bij ministeriële regeling te verwijzen naar de betreffende ITU-overeenkomst voor het gebruik van AIS.
zesde lid	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.
zevende lid	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.

Artikel 5 (Technische richtsnoeren en specificaties) eerste lid	Naar de door de Europese Commissie vast te stellen richtsnoeren en technische specificaties zal worden verwezen in de Regeling verstreken gegevens scheepvaart. Hiervoor zal een basis worden gecreëerd in het Besluit gegevens scheepvaart 2007.
tweede en derde lid	Behoeven voor implementatie geen wetgeving.
Artikel 6 (Plaatsbepaling per satelliet)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.
Artikel 7 (Type goedkeuring van RIS-apparatuur) eerste lid	<ul style="list-style-type: none"> - Indien nodig wordt in een regeling voorzien op basis van artikel 3.1.2 van de ontwerp-Binnenvaartwet. Artikel 4.06 van het Binnenvaartpolitiereglement bevat reeds een basis voor typegoedkeuring voor radar-apparatuur aan boord van schepen op de binnenwateren. - In artikel 4, achtste lid, van de Scheepvaartverkeerswet wordt een grondslag opgenomen voor het zo nodig kunnen stellen van regels met betrekking tot apparatuur en softwaretoepassingen die in het kader van RIS worden gebruikt door personen die niet deelnemen aan het scheepvaartverkeer.
tweede lid derde lid	<p>Behoeft voor implementatie geen wetgeving. In een op grond van artikel 3.1.2 van de Binnenvaartwet vast te stellen regeling wordt een wederzijdse erkenningsbepaling opgenomen voor typegoedkeuringen uit andere lidstaten.</p> <p>Hetzelfde zal geschieden in een op grond van artikel 4, achtste lid, van de Scheepvaartverkeerswet vast te stellen regeling.</p>
Artikel 8 (Bevoegde instanties)	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 wordt een basis opgenomen om bij ministeriële regeling de bevoegde instanties aan te wijzen.
Artikel 9 (Regels inzake privacy, veiligheid en het hergebruik van informatie) eerste lid	<p>In artikel 4, vierde lid, van de Scheepvaartverkeerswet wordt de doelbinding voor het verwerken van persoonsgegevens opgenomen. In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 worden bepalingen opgenomen met betrekking tot de privacy en het voorkomen van misbruik van gegevens die in het kader van RIS-toepassing worden verkregen.</p>
tweede lid	<p>De relevante bepalingen van Hoofdstuk 11 van de Telecommunicatiewet (artt. 11.2, 11.3, 11.5a, 11.13) worden overgenomen in het Besluit gegevens scheepvaart 2007. Daarnaast zullen in dit besluit regels worden opgenomen omtrent de bescherming van andere gegevens dan persoonsgegevens.</p>
derde lid	Regels terzake zijn opgenomen in Hoofdstuk V-A van de Wet openbaarheid van bestuur.
Artikel 10 (Wijzigingsprocedure)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving
Artikel 11 (Comitéprocedure)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.
Artikel 12 (Omzetting) eerste, tweede, vierde, vijfde en zesde lid derde lid	Behoeft voor implementatie geen wetgeving. Er zal geen gebruik worden gemaakt van deze mogelijkheid.

Richtlijn nr. 2005/44/EG ¹	Implementatie in
Artikel 13 (Inwerkingtreding)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.
Artikel 14 (Adressaten)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving.
Bijlage I (Minimumvereisten voor de gegevens)	In het Besluit gegevens scheepvaart 2007 zal naar deze bijlage worden verwezen
Bijlage II (Beginselen voor de RIS-richtsnoeren en technische specificaties)	Behoeft voor implementatie geen wetgeving; naar de door de Europese Commissie vast te stellen richtsnoeren en technische specificaties zal worden verwezen in de Regeling verstreken gegevens scheepvaart.

¹ Richtlijn nr. 2005/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende geharmoniseerde River Information Services (RIS) op de binnenwateren in de Gemeenschap (PbEU L 255).

Administratieve lasten voor burger en bedrijfsleven

Er worden als gevolg van dit voorstel geen nieuwe administratieve lasten voorzien voor burger en bedrijfsleven. De richtlijn bevat louter verplichtingen voor de overheid om al het nodige te doen om de toepassing van RIS op de binnenwateren mogelijk te maken. Gebruik van RIS is niet verplicht voor de betrokkenen. RIS zorgt ook niet voor nieuwe meldingsverplichtingen. Het is zelfs zo dat door de invoering van RIS een schipper dezelfde gegevens niet steeds opnieuw hoeft door te geven aan de betrokken instanties in binnen- of buitenland. Daarnaast ontstaan door RIS meer mogelijkheden voor de schipper om bij de uitoefening van zijn bedrijf optimaal gebruik te maken van de beschikbare informatie. Een voorontwerp van deze voorgestelde wijziging van de Scheepvaartverkeerswet is derhalve niet aan ACTAL voorgelegd.

Uitvoering- en handavingsaspecten

Uitvoering

Bij de uitvoering van de richtlijn zijn diverse instanties betrokken. Zo zullen in de eerste plaats de bestaande verkeerscentrales zodanig worden ingericht dat zij RIS optimaal zullen kunnen toepassen. Op dit moment wordt er binnen een groot aantal binnenvaartlanden reeds gewerkt met drie standaarden ten aanzien van de informatiediensten op de binnenwateren, te weten: Inland ECDIS ten behoeve van onder andere de elektronische kaarten, berichten aan de scheepvaart en elektronisch melden. Een vierde standaard voor het Automatisch Identificatie Systeem (AIS) is geaccepteerd door de CCNR. In een later stadium zullen deze standaarden als technische specificatie zoals bedoeld in artikel 5 van de richtlijn door de Europese Commissie worden vastgesteld. De data voor de elektronische kaarten worden digitaal ter beschikking gesteld. Deze data voldoen aan de Inland ECDIS standaard die reeds door de meeste binnenvaartlanden wordt gehanteerd. De berichten aan de scheepvaart (NtS) zullen door het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) worden beheerd. De berichten zullen onder andere in meerdere talen kunnen worden gelezen, waardoor misverstanden worden voorkomen. Het elektronisch melden (ERI) wordt nu al gedaan op verschillende wijzen. De richtlijn draagt er toe bij dat deze elektronische meldingen worden geharmoniseerd, zodat het doorgeven van gegevens tijdens een reis slechts eenmaal hoeft te geschieden. Voor het gebruik van AIS zal daar waar nodig gebruik gemaakt worden van de bestaande infrastructuur. Tevens kunnen er ter verdere ondersteuning langs de binnenwateren steunzenders worden geplaatst. Een hier-

voor ontwikkelde standaard laat echter ook de mogelijkheid open voor een tweede identificatiesysteem, het zogenaamde Automatische Identificatie via Internet Protocol (AI-IP).

Handhaving

Aangezien de verplichtingen uit de richtlijn zien op de overheid, mag een hoge mate van spontane naleving worden verwacht. Er wordt dan ook niet voorzien in specifieke nalevingsbepalingen.

Advies en consultatie

Ter voorbereiding van dit wetsvoorstel is het Overlegorgaan goederenvervoer (Ogv) behorend tot de Overlegorganen Verkeer en Waterstaat om advies gevraagd. Het Ogv heeft aangegeven zich in de voorgestelde wetswijziging te kunnen vinden en heeft geen nadere opmerkingen geplaatst. Daarnaast is, op grond van artikel 51, tweede lid, van de Wbp, het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) om advies gevraagd. Het advies van het Cbp¹ heeft aanleiding gegeven tot een verduidelijking in deze memorie van toelichting. Deze aanvulling heeft ten doel duidelijk te maken dat de Wbp een adequaat afwegingskader biedt om ervoor te zorgen dat de verdere verwerking van persoonsgegevens die in het kader van RIS zijn verkregen niet geschiedt indien dit onverenigbaar is met het doel zoals dat in het voorgestelde artikel 4, vierde lid, van de Scheepvaartverkeerswet is neergelegd.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Artikel 3 van de richtlijn bevat de definitiebepalingen. Voor een aantal van deze definities volstaat implementatie op het niveau van het hiervoor genoemde opnieuw vast te stellen Besluit gegevens scheepvaart 2007. Voor de overige definities is aanpassing van de Scheepvaartverkeerswet noodzakelijk.

Onderdeel A, onder 1

De richtlijn maakt het noodzakelijk om de definitie van verkeersinformatie aan te passen in artikel 1 van de Scheepvaartverkeerswet. In de eerste plaats dient het met het oog op de toepassing van RIS mogelijk te zijn om ook aan anderen dan verkeersdeelnemers verkeersinformatie te verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld informatie richting het scheepskantoor. Daarnaast dient duidelijk te worden gemaakt dat wat betreft RIS onder verkeersinformatie tevens vaarweginformatie dan wel tactische verkeersinformatie kan worden verstaan.

Onderdeel A, onder 2

Door middel van deze wijziging wordt een drietal begrippen die nodig zijn voor een juiste implementatie van de richtlijn in de Scheepvaartverkeerswet opgenomen. Het gaat in de eerste plaats om de definitie van River Information Services zelf (artikel 1, onderdeel p). Waar in de definitie van RIS wordt gesproken over «de binnenvaart» gaat het concreet om al het scheepvaartverkeer dat zich op de binnenwateren begeeft. Het nieuwe onderdeel q bevat de definitie van vaarweginformatie. Deze informatie over de scheepvaartweg is altijd in één richting, namelijk ofwel van de wal naar het schip, ofwel van de wal naar het kantoor. Dit eenzijdige element is niet expliciet in onderdeel q opgenomen, aangezien het nieuwe onderdeel j dit reeds genoegzaam regelt. Voor de volledigheid

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

wordt opgemerkt dat hoewel de richtlijn in de definitie van vaarweg-informatie spreekt van «informatie over de waterweg» ervoor is gekozen om in plaats van waterweg de term «scheepvaartweg» te gebruiken, aangezien deze term beter aansluit bij de reeds bestaande terminologie in de Scheepvaartverkeerswet.

Onderdeel B

Het voorgestelde vierde lid van artikel 4 creëert in overeenstemming met de Wet bescherming persoonsgegevens een basis voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van RIS. Het voorgestelde zesde lid zorgt daarnaast voor een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot de bescherming van de in het kader van RIS verkregen persoonsgegevens alsmede tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In het voorgestelde zevende lid van artikel 4 is vervolgens een grondslag opgenomen tot het bij ministeriële regels stellen van nadere regels op dit punt. Teneinde de systematiek van artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet zo veel mogelijk intact te laten, wordt voorgesteld de gehele bestaande grondslag voor subdelegatie (artikel 4, vierde lid) te verplaatsen naar artikel 4, zevende lid. Bezien is in hoeverre dit gevolgen heeft voor de grondslag van bestaande regelgeving. Er behoeft echter geen regelgeving te worden omgehangen. Door middel van de voorgestelde toevoeging van een achtste lid aan artikel 4 wordt de mogelijkheid gecreëerd bij ministeriële regeling regels te stellen met betrekking tot apparatuur en softwaretoepassingen die in het kader van RIS aan de walkant worden gebruikt.

Artikel II

In dit artikel is een voorziening opgenomen voor het geval dat het voorstel van wet tot wijziging van de Scheepvaartverkeerswet en enige andere wetten in verband met het op 21 december 2005 te Middelburg totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied (Trb. 2005, 312) eerder of tegelijkertijd met dit wetsvoorstel in werking treedt.

Artikel III

Aangezien de implementatie van de richtlijn regelgeving op diverse niveaus vereist, is ervoor gekozen de onderhavige voorgestelde wijziging van de Scheepvaartverkeerswet bij koninklijk besluit in werking te laten treden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
K. M. H. Peijs